

MVO in 2016:

Investeer in Kunst en Cultuur!



Hans Buurman



Géke Roelink



Aukje Bolle

Door het drastisch terugschroeven van overheidssubsidies vanaf 2011 heeft de kunst en cultuursector een flinke knauw gekregen. Instituten verdwenen, sommigen fuseerden en uit een enquête blijkt dat veel gemeenten ook in 2016 op cultuur willen gaan bezuinigen. Zand in de wielen van de maatschappij en een klap voor de leefbaarheid, maar aan deze verschraling kunt u als ondernemer iets doen!

Om tafel

In de vorig jaar bekroonde Tuinzaal van het Haags Gemeentemuseum spreek ik Hans Buurman (adjunct directeur Gemeentemuseum), Géke Roelink (directeur Filmhuis Den Haag) en Aukje Bolle (zakelijk directeur Korzo Theater). Met het Theater aan het Spui vormen zij een samenwerkingsverband waarmee de kunstcampus van het Haagse Johan de With college ondersteund wordt. Genoeg ervaring aan tafel in cultureel- en maatschappelijk verantwoord ondernemen dus, met een blik op de toekomst gericht.

Nieuwe bezuinigingen gemeenten

Volgens een enquête van Nieuwsuur gaan 111 van de 174 ondervraagde gemeenten (Nederland telt er 393) in het nieuwe jaar bezuinigen op kunst en cultuur. Na de bezuinigingen van de afgelopen jaren, zo stelt Aukje Bolle, zou een nieuwe ronde bezuini-

gingen dodelijk zijn voor veel instanties. Géke Roelink ziet het al jaren: ondernemers en politici begrijpen wél dat een samenleving bijvoorbeeld een infrastructuur nodig heeft en openbaar groen maar een gezonde kunst en cultuur sector is minstens zo belangrijk. Volgens Hans Buurman ontnemen je de jeugd, die uiteindelijk toch de toekomst is, een belangrijke mogelijkheid tot persoonlijke ontwikkeling als je op cultuur beknipt.

Het belang van Kunst en Cultuur voor de samenleving

Een andere belangrijke taak van kunst is dat het de beschouwers de mogelijkheid geeft zich te verwonderen. En in deze verwondering schuilt een ander belangrijk aspect van de persoonlijke ontwikkeling: het verbaasd en geïntrigeerd worden door het onbekende. In de onzekere tijden waarin wij nu leven, met oprukkende rechts extremistische poli-

tieke stromingen - die ondermeer electoraat aan zich binden door in te spelen op de angst voor het onbekende - is het bestrijden van xenofobie in de samenleving een zeer belangrijke verantwoordelijkheid. Roelink wijst op onderzoek waaruit is gebleken dat steden met weinig cultuur meer last hebben van hangjongeren. En voor een ieder - zeker voor ondernemers die altijd open staan voor nieuwe manieren om geld te verdienen - is een open, creatieve geest een prettige om mee samen te werken en om zaken mee te doen. Men merkt terecht op aan tafel dat het smeermiddel voor handelsmissies in den vreemde vaak kunst en cultuur zijn. In het topechelon van het bedrijfsleven heeft men al jaren door dat kunst en cultuur belangrijk zijn, alleen tot de kleinere ondernemers en mkb-ers lijkt dit besef nog niet doorgedrongen. Zij denken dat Social Return On Investment (SROI) en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) vooral te maken



heeft met sponsoring van de hockeyclub, het laten inpakken van een product door mensen met een afstand naar de markt of de plaatsing van zonnepanelen op het dak van het bedrijfspand.

Zingeving

Volgens Bolle vormen mensen het grootste kapitaal in de podiumkunsten. De drijfveer voor werknemers in de culturele sector, als ook in onderwijs en de zorg, is veelal zingeving. De financiële vergoeding voor die werkzaamheden zijn vaak van secundair belang. Roelink geeft een voorbeeld dat hierop aansluit: doordat de lonen in de culturele sector veelal lager liggen dan elders is na hun ontslag de opvang door middel van een uitkering en bijkomende subsidies (zorgtoeslag, huursubsidie, etc) bijna gelijk aan hun salaris én komen ze moeilijk aan nieuw werk. Interessant dat er aan de ene zijde wordt bezuinigd en dat de mensen die hier de dupe van zijn toch weer aanspraak moeten maken op overheidssteun. De culturele instituten zelf potverteren op het moment vaak hun reserves en er vallen ontslagen. De Gemeente Den Haag doet volgens Buurman wél zijn best om het tij te keren met een budgettering die voor 2016 voor kunst en cultuur iets zal worden verhoogd. Den Haag begrijpt het dus beter dan honderden andere gemeenten, dat is zeker. En ondanks de bezuinigingen hebben de culturele instellingen gewoon hun schouders eronder gezet en zijn verder gegaan met de middelen die zij nog wel hadden. Volgens Roelink is er genoeg ruimte en publiek voor kunst in onze diverse samenleving. Dat die verschillende bewoners door cultuur bij elkaar gebracht kunnen worden ziet Buurman als een belangrijke taak van het Gemeentemuseum. Verbinden

en discussies aanzwengelen door middel van kunst en cultuur. Roelink vult hem aan door te vertellen over het Arab Womens Film Festival waarin veel maatschappelijk relevante discussies worden gevoerd. Volgens Bolle is een belangrijk aspect van de zingeving die je als werknemer uit werkzaamheden haalt het (directe) resultaat van jouw inspanningen. Zo schenken projecten met kinderen schenken veel voldoening, het kweken van openheid en een flexibele geest zijn voor de toekomstige maatschappij zeer belangrijk.

De ondernemer als structurele steunpilaar Het uitgangspunt van politiek Den Haag dat de culturele bezuinigingen wel door het bedrijfsleven en kapitaalkrachtige individuen opgevangen zou worden is foutief gebleken. Maar, zo stelt Buurman, dat komt ook omdat ondernemers door de crisis minder financiële slagkracht hadden. Nu de markt weer aantrekt is het belangrijk om deze nieuwe investeerders binnen te halen. Volgens Roelink is het duidelijk: als je naar de maatschappelijke veranderingen door bijvoorbeeld automatisering en de vergrijzing kijkt heeft het bedrijfsleven in de nabije toekomst baat bij flexibele werknemers. Mensen die buiten de gebaande paden durven denken en met creatieve verdienmodellen en oplossingen komen. Bolle geeft aan dat er best wel eens geld komt uit bijvoorbeeld legaten, of dat een ondernemer aanklopt die zijn nieuwjaarsborrel eens niet in de geijkte horeca-uitspanning wil geven. Maar zulke ad hoc meevallers, daar kun je als instelling geen beleid en lange termijn planning op baseren. Het is dus van groot belang dat ondernemers verbindingen aangaan voor de langere termijn. Bij alle drie de instellingen aan tafel is

het mogelijk om als ondernemer een steentje bij te dragen. Bij het Gemeentemuseum via de Mondriaan Business Club en in het Korzo Theater en het Filmhuis Den Haag kunt u als ondernemer gebruik maken van de faciliteiten voor workshops, vergaderingen, borrels en trainingen.

Investeren en goede voornemen

Als ondernemer investeert u graag in zaken die uw bedrijf ten goede komen. Zonnepanelen verlagen de huur, nieuwe computers kosten minder in onderhoud, door automatisering bespaart u op salarissen. Allemaal zaken waarvan u als ondernemer simpel kunt zien wat het u onder de streep oplevert. Maar wat levert dit de maatschappij op waarin uw kinderen en kleinkinderen opgroeien? Wat investeert u in de samenleving en de openbare ruimte waarin uw bedrijf zich bevindt? Kortom: Wat levert u de samenleving onder de streep op? Volgens Bolle zou het fantastisch zijn als meer ondernemers meer en constructief zouden willen investeren in kunst. Volgens Roelink staat de deur van iedere culturele instelling open (want er werken creatieve, flexibele geesten, weet u nog?). Zo kunnen bijvoorbeeld uw vastgelopen medewerkers meedraaien tijdens hun burn-out en is er ruimte voor activiteiten van uw onderneming op de bijzondere locaties waar culturele instellingen vaak gehuisvest zijn. Met het ondersteunen van kunst en cultuur geeft u als ondernemer rekenschap van de stad waarin u gevestigd bent. Uw goede voornemen voor 2016? Omarm culturele instellingen, want het straalt af op uw bedrijf en u investeert in de samenleving waarin u als ondernemer met beide benen staat. ■